

Διαμόρφωση διδακτικών στόχων με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα στο εκπαιδευτικό υλικό

Σχεδιασμός & Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού

Πως σχεδιάζω και γράφω εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο, ψηφιακό, οπτικοακουστικό)

Διήμερο Εργαστήριο
20-21 Ιουνίου 2015

Ελληνικό
Ανοικτό
Πανεπιστήμιο

Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού & Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας

Δρ. Ευαγγελία (Γκέλη) Μανούσου,
Εκπαιδευτικός,
ΣΕΠ στο ΕΑΠ

Σε αυτό το εργαστήριο οι στόχοι μας είναι να:

- προσδιορίζουμε με σαφήνεια τους στόχους του εκπαιδευτικού υλικού
- διακρίνουμε τους σαφείς από τους γενικόλογους στόχους
- εξασκηθούμε στη διατύπωση των στόχων
- ταξινομούμε τους στόχους σε διάφορα επίπεδα
- αξιολογούμε τη διατύπωση των στόχων

Ας ξεκινήσουμε με μια ιστορία..

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας ιππόκαμπος.

Μια μέρα, πήρε τα επτά του τάληρα και κάλπασε στο άγνωστο, για να βρει τη τύχη του. Δεν πήγε μακριά και συναντάει ένα χέλι που του φωνάζει:

«Ε, γεια σου φιλαράκο. Για πού το' βαλες;»

«Πήρα το δρόμο, για να βρω τη τύχη μου», απάντησε ο ιππόκαμπος υπερήφανα.

«Με πέτυχες στην ώρα», είπε το χέλι, «για τέσσερα τάληρα μπορείς να έχεις αυτό το γρήγορο πτερύγιο που θα σε κάνει να πηγαίνεις πολύ γρηγορότερα».

«Ω, σπουδαία», είπε ο ιππόκαμπος, πλήρωσε , φόρεσε το πτερύγιο κι έφυγε γλιστρώντας προς τα μπροστά με διπλή ταχύτητα. Λίγο αργότερα συναντάει ένα σφουγγάρι που του λέει:

«Ε, γεια σου φιλαράκο. Για πού το ‘βάλες;»

«Πήρα, το δρόμο, για να βρω το τύχη μου», απάντησε ο ιππόκαμπος.

«Με πέτυχες στην ώρα», είπε το σφουγγάρι, «μ’ ένα μικρό φιλοδώρημα θα σου αφήσω αυτή τη βάρκα με μηχανή, έτσι θα μπορείς να ταξιδέψεις πολύ γρηγορότερα».

Τότε ο ιππόκαμπος αγόρασε με τα τελευταία του χρήματα τη βάρκα και όρμησε με πενταπλή ταχύτητα διαμέσου της θάλασσας. Σε λίγο συναντάει έναν καρχαρία που τον ρωτάει:

«Ε, γεια σου φιλαράκο. Για πού το ‘βάλες;»

«Πήρα το δρόμο, για να βρω τη τύχη μου», απάντησε ο ιππόκαμπος.

«Με πέτυχες στην ώρα. Εάν θέλεις να κόψεις δρόμο από δω» είπε ο καρχαρίας και έδειξε το ορθάνοιχτο στόμα του, «κερδίζεις πολύ χρόνο».

«Α, ευχαριστώ πολύ», είπε ο ιππόκαμπος και όρμησε μέσα στο στόμα του καρχαρία.

Mager, R., (2000). *Διδακτικοί στόχοι και διδασκαλία*, Εκδόσεις Κυριακίδη

Το συμπέρασμα της ιστορίας;

Το συμπέρασμα της ιστορίας;

Αν δεν ξέρει κανείς που ακριβώς θέλει να πάει καταλήγει εκεί εύκολα εκεί που δεν θα ήθελε...

Το πρώτο βήμα στο σχεδιασμό του εκπαιδευτικού υλικού και της διδασκαλίας είναι:

να γνωρίζουμε ποιο θέλουμε να είναι το μαθησιακό αποτέλεσμα

Μερικές σκέψεις για προβληματισμό

- Δεν είναι αυτοσκοπός να δημιουργήσουμε εκπαιδευτικό υλικό ή να μεταδώσουμε πληροφορίες
- Το εκπαιδευτικό υλικό είναι «ξεπερασμένο» αμέσως μόλις δημιουργείται
- Μπορεί να υπάρχουν όλα τα απαραίτητα συστατικά σ' ένα εκπαιδευτικό υλικό αλλά τελικά να μην «λειτουργεί»
- Το «στοίχημα» στη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού υλικού είναι να τους «μάθουμε να μαθαίνουν»

Οι στόχοι είναι πολύ σημαντικοί γιατί καθορίζουν:

- Το μαθησιακό υλικό
- Τις μεθόδους
- Τις δραστηριότητες
- Τα εργαλεία /τα μέσα
- Την αξιολόγηση κτλ.

Με άλλα λόγια αν οι στόχοι δεν είναι καθορισμένοι δεν μπορούν να προσδιοριστούν:

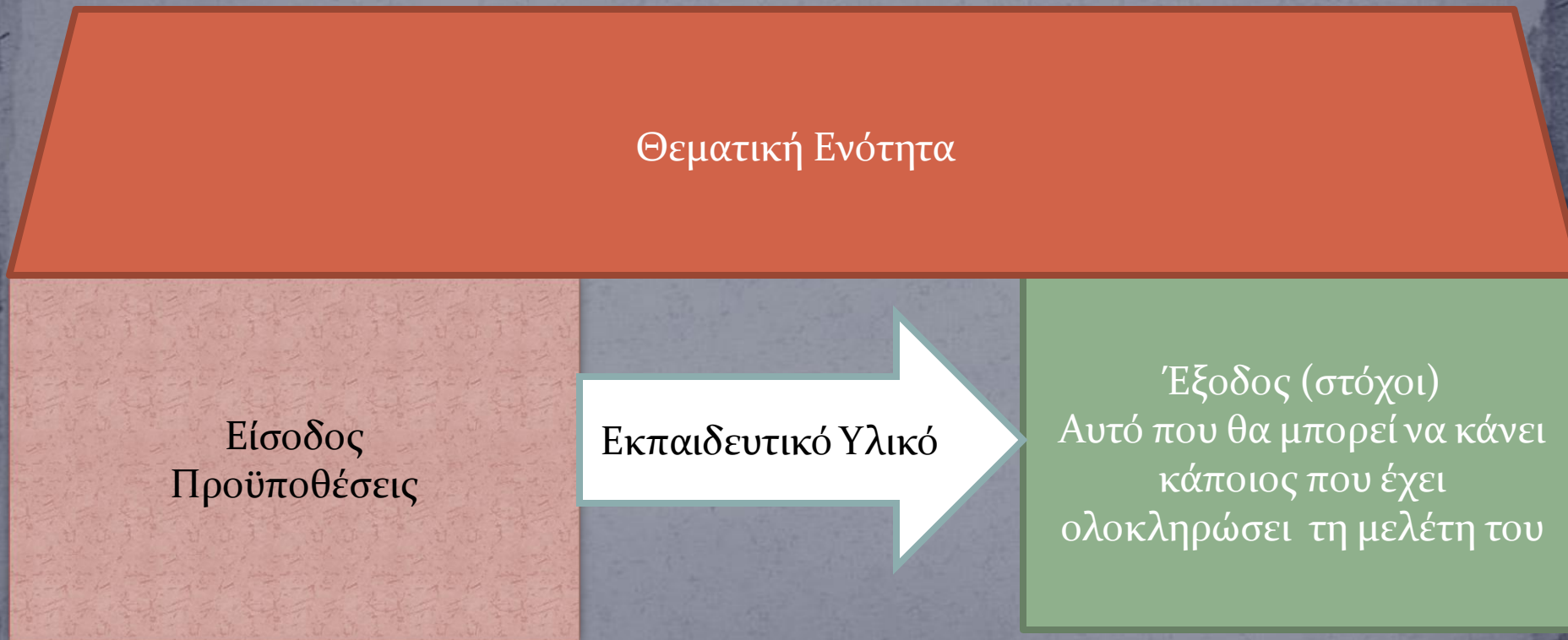
- Το μαθησιακό υλικό
- Οι μέθοδοι
- Οι δραστηριότητες
- Τα εργαλεία /τα μέσα
- Η αξιολόγηση κτλ.

Επιπλέον

οι σαφώς καθορισμένοι στόχοι βοηθούν τους μαθητευόμενους να οργανώσουν και τη δική τους μελέτη και όλες τις ενέργειες τη τους ώστε να αναλάβουν την ευθύνη της μαθησιακής τους πορείας

Ας σχολιάσουμε ...

- Είναι σαφές στην περιγραφή του στόχου σας το επιθυμητό αποτέλεσμα;

Δραστηριότητα

- Σχολιάστε τους παρακάτω στόχους ως προς τη σαφήνεια τους
 - Να μπορεί να συντάσσει και να ελέγχει σε τουλάχιστον δύο γλώσσες προγραμματισμού (H/Y) ένα πρόγραμμα για τον υπολογισμό του μέσου όρου
 - Συζητιούνται και επεξηγούνται οι αρχές και οι τεχνικές σύγχρονων γλωσσών προγραμματισμού
 - Αντιλαμβάνεστε θέματα που σχετίζονται με την νεοελληνική γλώσσα και πολλά ιδεολογικά ζητήματα της (καθαρεύουσα, δημοτική)

Δραστηριότητα (συνέχεια)

- Χειρίζεστε τη βασική σχετική επιστημονική ορολογία
- Εμβαθύνετε στις θεμελιώδεις ιδιότητες των κειμένων
- Εντοπίζετε τις διαφορές μεταξύ προφορικών και γραπτών κειμένων
- Περιγράφετε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της σχολικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης
- Να μπορεί να γράφει ένα ειδησεογραφικό κείμενο
- Να μπορεί να αναπτύσσει κατανόηση για τη μουσική

- (Χρόνος 10 λεπτά)

Ένας καλά διατυπωμένος στόχος απαντά στις εξής ερωτήσεις:

- **Τι πρέπει να μπορεί να κάνει ο φοιτητής; (συγκεκριμένη δραστηριότητα)**
- Κάτω από ποιες συνθήκες θέλουμε να μπορεί να το κάνει;
- Πόσο καλά θα πρέπει να το κάνει

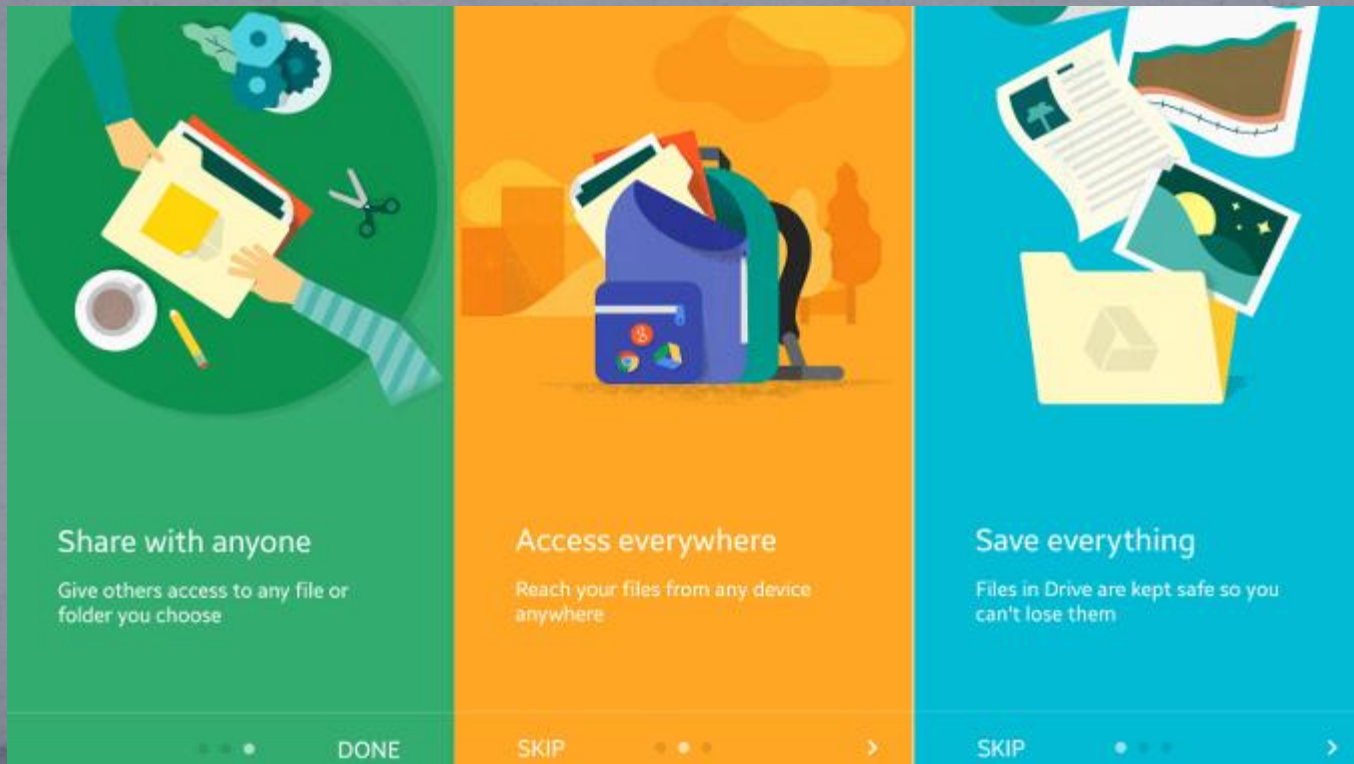
Πώς διαμορφώνω τους στόχους μου;

Υπάρχουν πολλές στοχοταξινομίες

- Bloom
- Αναθεωρημένη Bloom
- Solo
- Gagne
- Τους 4 πυλώνες της UNESCO κά

Πώς διαμορφώνω τους στόχους μου;

Η επιλογή μιας στοχοταξινομίας ή συνδυασμού κάποιων είναι θέμα απόφασης του γενικότερου σχεδιασμού του διδακτικού υλικού

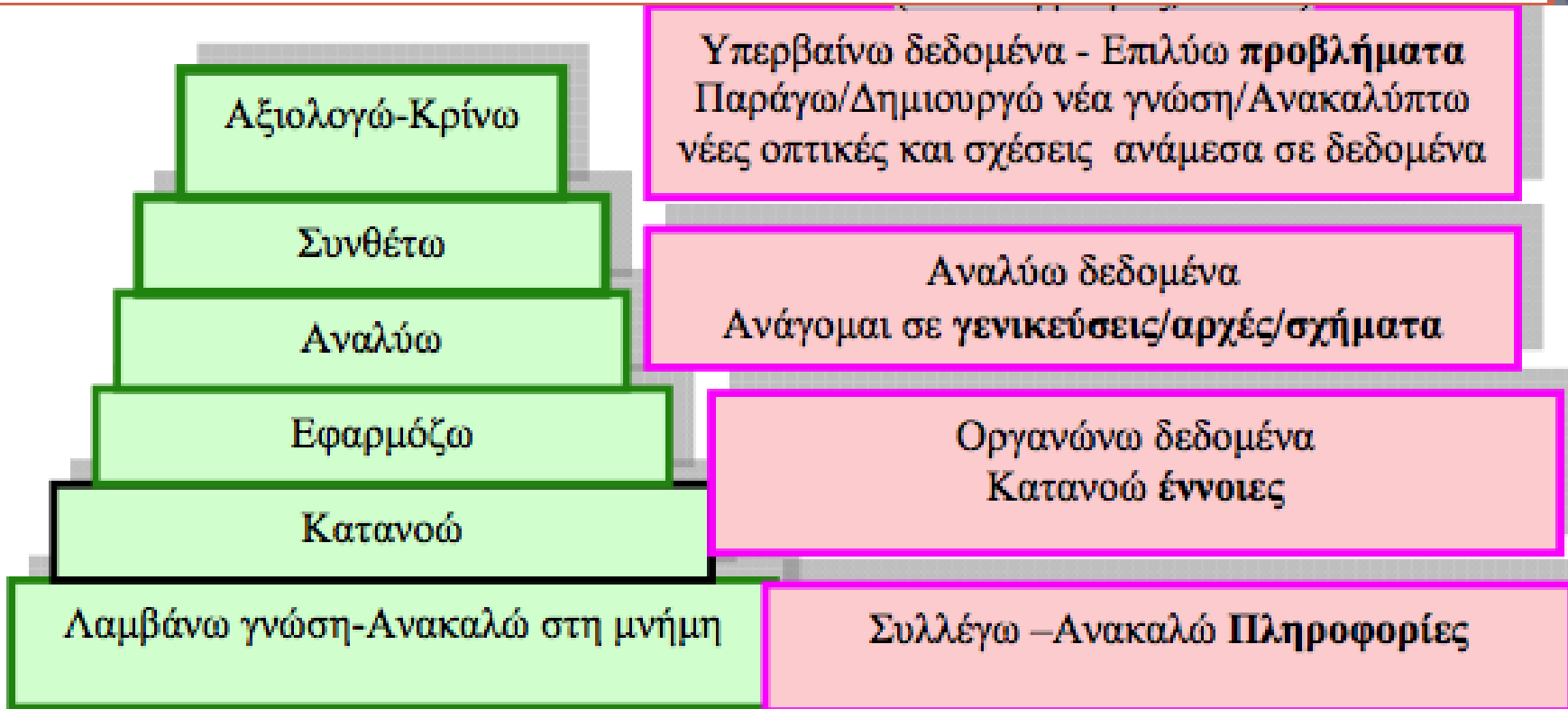
Οι 4 Πυλώνες της Εκπαίδευσης

(Έκθεση Διεθνούς Επιτροπής UNESCO-1996)

- Να μάθει το άτομο πώς να μαθαίνει
- Να μάθει το άτομο πώς να ενεργεί
- Να μάθει το άτομο πώς να ζει μαζί με τους άλλους
- Να μάθει το άτομο πώς να υπάρχει

Γνωστικός τομέας
Ταξινόμια Στόχων του Bloom

Επίπεδα κριτικής σκέψης
(Ματσαγγούρας, 1998+)

Προσδιορισμός εκπαιδευτικών στόχων (συν.):

Πως δομούνται οι εκπαιδευτικοί στόχοι

Σε τρία επίπεδα:

1. Επίπεδο γνώσεων
2. Επίπεδο δεξιοτήτων
3. Επίπεδο στάσεων

**Χρήση συγκεκριμένων ρημάτων
για κάθε επίπεδο**

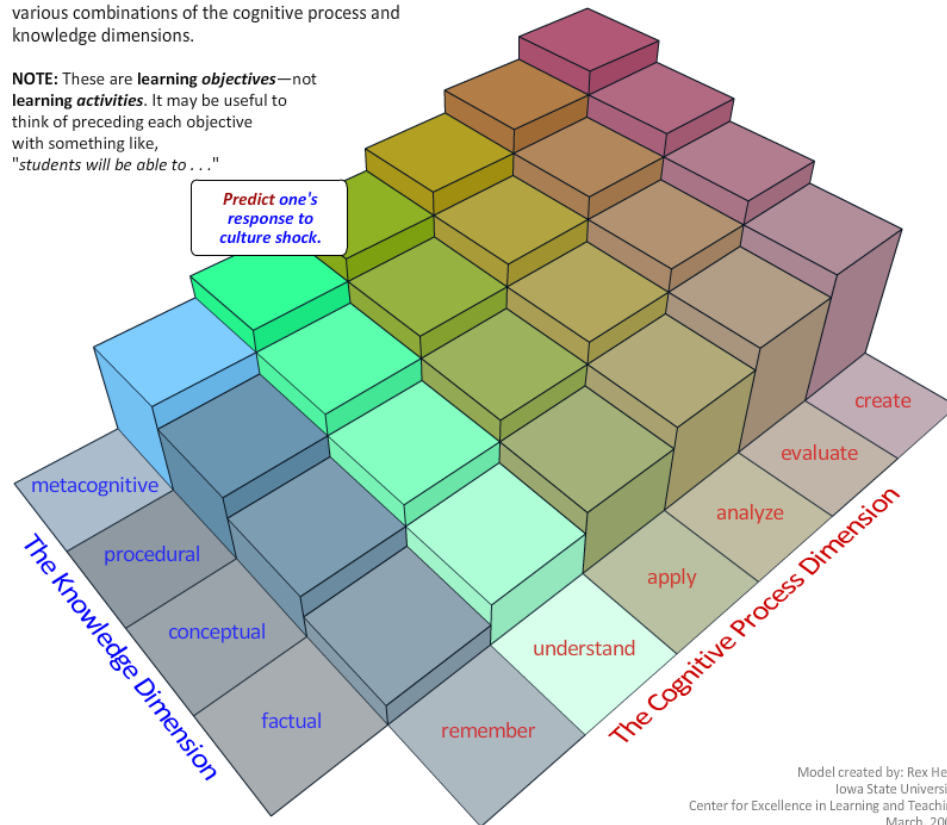
Αναθεωρημένη ταξινόμια Bloom

A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*

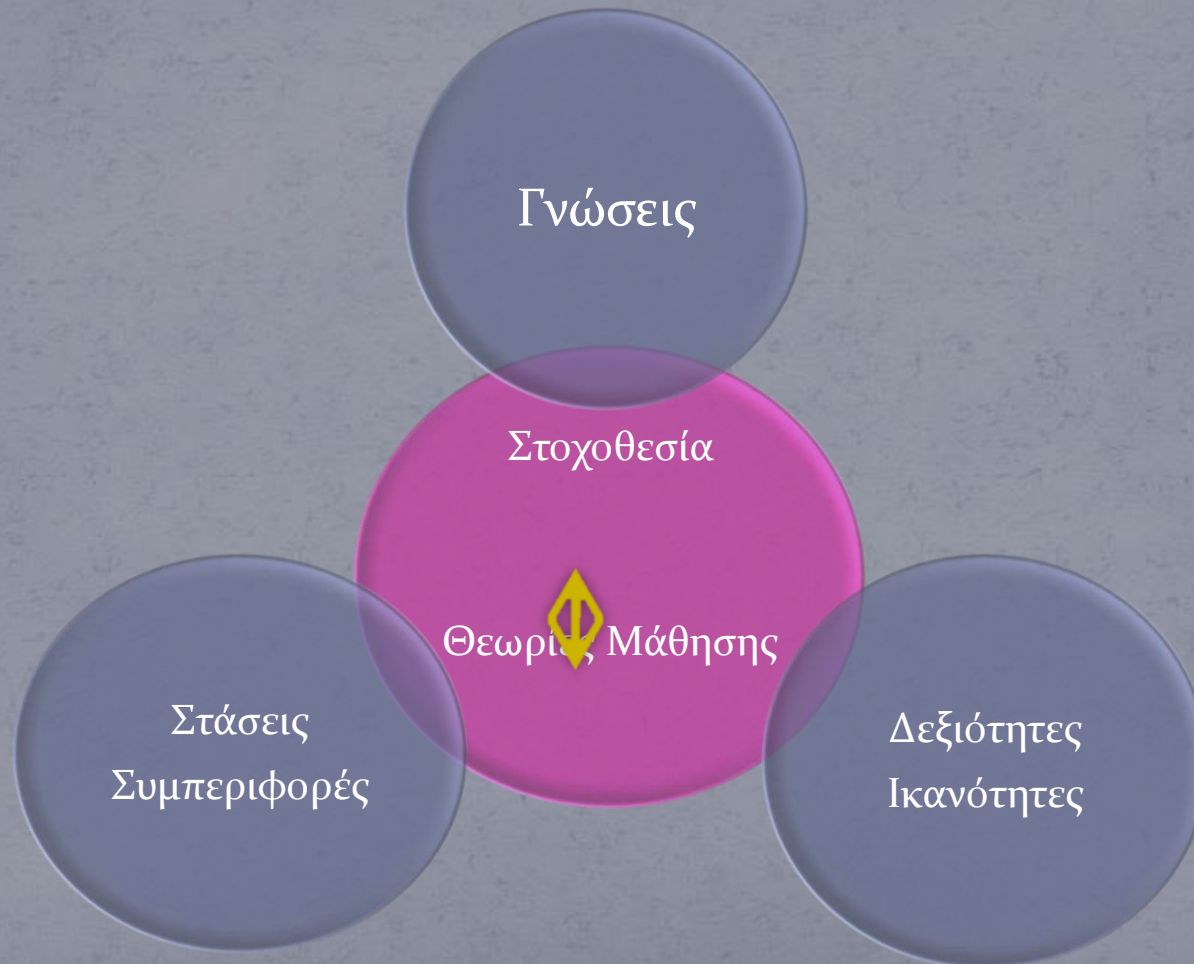
Mouse-over the colored blocks to see examples of learning objectives that generally match each of the various combinations of the cognitive process and knowledge dimensions.

NOTE: These are **learning objectives**—not **learning activities**. It may be useful to think of preceding each objective with something like, "students will be able to . . ."

<http://www.celt.iastate.edu/teaching-resources/effective-practice/revised-blooms-taxonomy/>

Βάζοντας κάποιες έννοιες στο λεξιλόγιό μας

Γνωστικές δεξιότητες:

Δημιουργικότητα, κρίση, σύγκριση, αντιπαράθεση, περιγραφή, ερμηνεία, ανάλυση, επιχειρηματολογία, αξιολόγηση, έλεγχος, αμφισβήτηση, παρατήρηση, προφορική έκφραση και παρουσίαση, επίλυση προβλημάτων

Κινητικές δεξιότητες

(μίμηση, απόκτηση συντονισμού, αυτοματισμός)

Δεξιότητες συμπεριφοράς

(δεκτικότητα, ανταπόκριση, αναστοχασμός, εσωτερίκευση)

Κοινωνικές δεξιότητες

(επικοινωνώ, συνδιαλέγομαι, διαπραγματεύομαι, συμπάσχω, συναισθάνομαι κ.ά.)

Οι στόχοι (με βάση τη νέα «αναθεωρημένη» ταξινόμια διδακτικών στόχων κατά **Bloom**), για τον **γνωστικό τομέα**, εκφράζονται επιγραμματικά με τη μορφή ρημάτων

(*Anderson and Krathwohl, 2001*).

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΩ

- θυμάμαι
- αναφέρω
- εντοπίζω
- αντιγράφω/αναμεταδίδω
- ονομάζω
- περιγράφω
- αφηγούμαι
- αναγνωρίζω
- επιλέγω
- κάνω δήλωση
- γράφω κατάλογο/λίστα με στοιχεία
- ορίζω

ΚΑΤΑΝΟΩ

- οργανώνω πληροφορίες
- ταξινομώ
- ταιριάζω
- επιδεικνύω
- εξηγώ συμβολισμό
- ερμηνεύω
- δίνω παραδείγματα
- κρίνω
- δείχνω/αναπαριστώ
- διατυπώνω συλλογισμούς/υποθέτω
- προβλέπω
- εξηγώ
- επαναπροσδιορίζω
- αναθεωρώ
- μεταφράζω
- συνοψίζω – κάνω περίληψη

ΕΦΑΡΜΟΖΩ

- γενικεύω
- λύνω ένα πρόβλημα
- μεταδίδω
- λαμβάνω αποφάσεις – επιλέγω
- κάνω χρήση – αξιοποιώ
- κάνω προβολές
- κάνω προεκτάσεις
- αναθεωρώ
- αναγνωρίζω
- εξηγώ – ερμηνεύω
- κωδικοποιώ
- οργανώνω – συστηματοποιώ
- δραματοποιώ – σκηνοθετώ
- προσωποποιώ
- σκιαγραφώ
- επιδεικνύω
- προετοιμάζω
- πραγματοποιώ

ΑΝΑΛΥΩ

- διακρίνω
- κατηγοριοποιώ
- ταξινομώ
- διαφοροποιώ
- ταυτοποιώ
- κάνω παρατηρήσεις
- υποθέτω
- αναδεικνύω διαστάσεις
- αναδομώ
- αποκωδικοποιώ
- αναλύω πρόβλημα σε επί μέρους μέρη
- κάνω ανασκόπηση
- αντιπαραβάλλω

ΚΡΙΝΩ – ΑΞΙΟΛΟΓΩ

- αποδεικνύω
- ασκώ κριτική
- επικυρώνω
- αξιολογώ
- εκτιμώ
- μετρώ
- ζυγίζω (μεταφορικά)
- εξετάζω
- δημιουργώ προτεραιότητες
- ιεραρχώ
- συμπεραίνω
- επαληθεύω
- κάνω αξιολόγηση
- ελέγχω λάθη
- εκλέγω
- επιλέγω ικανοποιητικά

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΣΥΝΘΕΤΩ – ΠΑΡΑΓΩ

- δημιουργώ
- σχεδιάζω
- επινοώ
- επιλύω
- ανακαλύπτω
- εισάγω
- διαγράφω
- αναπαριστώ εικονικά
- δημιουργώ όραμα
- φαντάζομαι
- βελτιώνω
- ελαχιστοποιώ
- συνδυάζω
- συνθέτω
- προβλέπω
- διαμορφώνω
- αναπτύσσω-κατασκευάζω
- οργανώνω
- ασκώ κριτική
- δημιουργώ πρωτοτυπία/καινοτομία
- παράγω γνώση – ιδέα-ολοκληρωμένο έργο

	ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	
ΡΗΜΑΤΑ-ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ	ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ/ΤΕΧΝΙΚΕΣ
Ι ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΩ-ΘΥΜΑΜΑΙ Θυμάμαι Αναφέρω Εντοπίζω Αντιγράφω/αναμεταδίδω Ονομάζω Περιγράφω Αφηγούμαι Αναγνωρίζω Επιλέγω Κάνω δήλωση Γράφω κατάλογο /λίστα με στοιχεία Ορίζω	Ποιος/α/ο, Ποιου/ες/α Που; Τι Πώς Ποιο είναι το καλύτερο; Γιατί; Πόσο; Πότε; Τι σημαίνει αυτό; Τι εννοείς;	Επισημάνσεις Επαναλήψεις Απομνημονεύσεις Τεχνικές απομνημόνευσης Αντιγραφές

II. ΚΑΤΑΝΟΩ

Οργανώνω πληροφορίες
Ταξινομώ
Ταιριάζω
Επιδεικνύω
Εξηγώ συμβολισμό
Ερμηνεύω
Δίνω παραδείγματα
Κρίνω
Δείχνω/ Αναπαριστώ
Διατυπώνω συλλογισμούς/Υποθέτω
Προβλέπω
Εξηγώ
Επαναπροσδιορίζω
Αναθεωρώ
Μεταφράζω
Συνοψίζω – Κάνω περίληψη

Πες το με δικά σου λόγια.
Ποια είναι τα γεγονότα;
Τι σημαίνει αυτό;
Με τι μοιάζει; Είναι το ίδιο με...
Δώσε ένα παράδειγμα
Επίλεξε τον καλύτερο ορισμό
Συνέχισε αυτή την παράγραφο
Τι παρατηρείς;
Τι θα συνέβαινε αν...
Πες το με μια λέξη
Εξήγησε τι συμβαίνει...
Τι δεν ταιριάζει;
Πώς το ερμηνεύεις;
Πού οφείλεται;
Τι περιμένεις ότι θα συμβεί;
Διάβασε τον πίνακα/το γράφημα
Τι θέλουν να πουν;
Αυτό αναπαριστά....
Φαίνεται ότι...
Τι ισχύει;
Τι είναι πιθανό;
Δείξε το με ένα πίνακα/γράφημα.
Ποια επιχειρήματα υποστηρίζουν...;
Τι περιορισμούς θα έθετες;
Συνόψισε...

Δίνω χαρακτηριστικά παραδείγματα
Επισημαίνω διασυνέσεις/σχέσεις
Επεξεργάζομαι έννοιες
Συνοψίζω
Παραφράζω
Ζητώ από τους μαθητές εξηγήσεις/πώς αντιλαμβάνονται
Ζητώ από τους μαθητές να διατυπώσουν κανόνα
«Τι δείχνει αυτό το παράδειγμα...»
Δημιουργώ οπτικές αναπαραστάσεις (εννοιολογικούς χάρτες, περιγράμματα, διαγράμματα ροής, οργανωτές, αναλογίες, πίνακες με υπερ και κατά ή πλεονεκτήματα /μειονεκτήματα, που τους συμπληρώνουν οι μαθητές)
Κάνω διαγράμματα

III. ΕΦΑΡΜΟΖΩ

Γενικεύω

Πρόβλεψε τι θα συνέβαινε αν...

Δημιουργώ (εκθέτω σε) πρότυπα

Λύνω ένα πρόβλημα

Μεταδίδω

**Λαμβάνω αποφά-
σεις/Επιλέγω**

Κάνω χρήση- Αξιοποιώ

Κάνω προβολές

Κάνω προεκτάσεις

Αναθεωρώ

Αναγνωρίζω

Εξηγώ – Ερμηνεύω

Κωδικοποιώ

Οργανώνω- συστηματοποιώ

Δραματοποιώ- σκηνοθετώ

Πορσωποποιώ

Σκιαγραφώ

Επιδεικνύω

Προετοιμάζω

Πραγματοποιώ

Επίλεξε τη δήλωση που ισχύει στη δεδομένη περίπτωση

Τι αποτέλεσμα θα είχε....

Προσδιόρισε το αποτέλεσμα..

Κρίνε τα αποτελέσματα

Προσδιόρισε το πώς, το πότε, το που και γιατί.

Δείξε τις επιπτώσεις

Προσδιόρισε τις αλλαγές που συμβαίνουν

σκέψης/δράσης

Μοντελοποίηση

Γνωστική μαθητεία

Κριτική - όχι μηχανική - πρακτική εφαρμογή

Αυθεντικές καταστάσεις

Υποστηριζόμενη πρακτική εφαρμογή

Μελέτες περίπτωσης

Προσομοιώσεις

Αλγόριθμοι

ΙΥ. ΑΝΑΛΥΩ

Αναλύω

Διακρίνω

Κατηγοριοποιώ

Ταξινομώ

Διαφοροποιώ

Ταυτοποιώ

Κάνω παρατηρήσεις

Υποθέτω

Αναδεικνύω διαστάσεις

Αναδομώ

Αποκωδικοποιώ

Αναλύω πρόβλημα σε επί

μέρους μέρη

Κάνω ανασκόπηση

Αντιπαραβάλλω

Από τι εξαρτάται...

Τίνος είναι συνάρτηση...

Ποια είναι τα γεγονότα και ποιες οι γνώμες;

Ποιες οι παραδοχές /υποθέσεις...

Προσδιόρισε τη δήλωση που είναι η πιο σχετική

Τι κίνητρο υπάρχει;

Τι ισχύει και τι όχι

Συσχέτισε

Τι συμπεράσματα ;

Ποιες οι δοξασίες/αντιλήψεις του συγγραφέα;

Κάνε διάκριση ανάμεσα...

Περίγραψε την οπτική του/της

Σε ποιο επιχείρημα/παραδοχή στηρίζεται..

Ποια/ες ιδέα/ες έχει/ουν εφαρμογή εδώ;

Σε ποιες ιδέες/παραδοχές βασίζονται τα συμπεράσματα;

Τι είδους παρανοήσεις/στερεότυπα/αντιφάσεις εντοπίζεις στις ιδέες και τους συλλογισμούς;

Ποια η σχέση μεταξύ...

Ποιες οι ουσιώδεις και μη ουσιώδεις δηλώσεις;

Ποια η βασική/κεντρική ιδέα, το κυρίαρχο θέμα;

Τι ανακολουθίες/λάθη υπάρχουν; Τι είδους λόγος χρησιμοποιείται;

Ποια η πειστική τεχνική;

Μοντέλα σκέψης

Αμφισβήτηση επιχειρηματολογίας/ παραδοχών/ιδεών/απόψεων

Ανάλυση αλληλεπιδράσεων

Στοχαστική δημοσιογραφία/ημερολόγιο

Διαλογικές αντιπαραθέσεις

Συζητήσεις και άλλες συλλογικές μαθησιακές δραστηριότητες

Καταστάσεις λήψης αποφάσεων

Υ. ΚΡΙΝΩ- ΑΞΙΟΛΟΓΩ

Κρίνω
Αποδεικνύω
Ασκώ κριτική
Επικυρώνω
Αξιολογώ
Εκτιμώ
Μετρώ
Ζυγίζω (μεταφορικά)
Εξετάζω
Δημιουργώ προτεραιότητες
Ιεραρχώ
Συμπεραίνω
Επαληθεύω
Κάνω αξιολόγηση
Ελέγχω λάθη
Εκλέγω
Επιλέγω ικανοποιητικά

Τι είδους παρανοήσεις/στερεότυπα/ αντιφάσεις/ανακολουθίες εμφανίζονται;

Τι είναι ποιο σημαντικό, καλύτερο, λογικό, ηθικό;

Έλεγχε τα λάθη

Τι συμπεραίνεις;

Ιεράρχησε τις σημασίες

Αξιολόγησε...

Άσκηση κριτικής

Στοχαστική δημοσιογραφία/ημερολόγιο

Διαλογικές αντιπαραθέσεις

Συζητήσεις και άλλες συλλογικές μαθησιακές δραστηριότητες

Καταστάσεις λήψης αποφάσεων και αξιολόγησης εναλλακτικών

Μετρήσεις, πειραματισμοί και επαληθεύσεις

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΣΥΝΘΕΤΩ-**ΠΑΡΑΓΩ**

Δημιουργώ
 Σχεδιάζω
 Επινοώ
 Επιλύω
 Ανακαλύπτω
 Εισάγω
 Διαγράφω
 Αναπαριστώ εικονικά/δημιουργώ όραμα
 Φαντάζομαι
 Βελτιώνω
 Ελαχιστοποιώ
 Συνδυάζω
 Συνθέτω
 Προβλέπω
 Παράγω γνώση- ιδέα- ολοκληρωμένο έργο
 Διαμορφώνω
 Αναπτύσσω- Κατασκευάζω
 Οργανώνω
 Ασκώ κριτική
 Ανακαλύπτω
 Δημιουργώ πρωτοτυπία/καινοτομία

Πώς θα εξακρίβωνες, μπορούσες να διαπιστώσεις/διαγνώσεις...
 Βρες εναλλακτικές...
 Δώσε λύση/Λύσε το πρόβλημα...
 Πώς αλλιώς θα έβλεπες ...
 Βρες τον κανόνα..
 Αναπαράστησε με διάγραμμα/σηματικά
 Κρίνε κατά τρόπο διαλεκτικό..
 Δημιούργησε..
 Ποιες οι υποθέσεις σου, τι προβλέπεις....
 Τεκμηρίωσε τις ιδέες σου/το σκεπτικό σου
 Ανάπτυξε τη δική σου θεωρία
 Οραματίσου, σχεδίασε και πρότεινε καινοτόμες ιδέες
 Κάνε μία σύνθεση../πρωτότυπη δημιουργία
 Κάνε εποικοδομητική κριτική,
 Προσέγγισέ το από πολλές διαστάσεις

Μοντελοποίηση προβλημάτων
 Κατασκευή πρωτότυπων κειμένων/έργων
 Άσκηση κριτικής
 Στοχαστική δημοσιογραφία/ημερολόγιο
 Διαλογικές αντιπαραθέσεις
 Συζητήσεις και άλλες συλλογικές μαθησιακές δραστηριότητες
 Καταστάσεις λήψης αποφάσεων
 Κατασκευή εικονικών αναπαραστάσεων / διαγραμμάτων
 Κατασκευή πρότυπων μοντέλων επίλυσης προβλήματος ή κατανόησης φαινομένων

Ταξινόμια SOLO

(Structure of the Observed Learning Outcome)

Επίπεδο	Περιγραφή
Προδομικό	Δεν εστιάζω σε κανένα από τα στοιχεία που σχετίζονται με το εξεταζόμενο αντικείμενο
Μονοδομικό	Εστιάζω σε ένα από τα στοιχεία που σχετίζονται με το εξεταζόμενο αντικείμενο
Πολυδομικό	Εστιάζω σε άνω του ενός στοιχεία που σχετίζονται με το εξεταζόμενο αντικείμενο αλλά αδυνατώ να τα συσχετίσω
Σχεσιακό	Εστιάζω στα περισσότερα στοιχεία που σχετίζονται με το εξεταζόμενο αντικείμενο και τα συσχετίζω σε ένα εννοιολογικό σχήμα
Αφαιρετικό	Επιπλέονως προς το προηγούμενο, ανακαλώ το εννοιολογικό σχήμα και το αξιοποιώ σε νέα περιβάλλοντα

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	Μαθησιακά	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
<p>Οι μαθητές/τριες να</p> <p>1^ο Επίπεδο :Θεμελιώδεις έννοιες</p> <p>Αναφέρουν τους λόγους που χρειάζονται ελεύθεροι χώροι για ψυχαγωγία και άθληση στο σχολείο και στη γειτονιά.</p> <p>Περιγράψουν τα χαρακτηριστικά ενός ελεύθερου χώρου που να είναι κατάλληλος.</p> <p>2^ο Επίπεδο : Εντοπισμός</p> <p>Εντοπίσουν τους ελεύθερους χώρους για παιχνίδι, άθληση, ψυχαγωγία στη γειτονιά τους.</p> <p>Περιγράψουν τις συνέπειες που έχει στην καθημερινότητά τους η έλλειψη ή η ακαταλληλότητα χώρων για παιχνίδι, άθληση, ψυχαγωγία.</p>	<p>1. Τοπικό Περιβάλλον</p> <p>Ελεύθεροι χώροι</p> <p>Αυλή σχολείου</p> <p>Παιδικές Χαρές</p> <p>Χώροι άθλησης - ψυχαγωγίας</p> <p>Καταλληλότητα των χώρων ως προς την καθαριότητα, τα υλικά, την φροντίδα</p>	<p>Επισκόπηση απόψεων και συζήτηση :</p> <p>Γιατί χρειάζονται οι ελεύθεροι χώροι στη γειτονιά</p> <p>Μελέτη πεδίου :</p> <p>Καταγραφή ελεύθερων χώρων για παιχνίδι, άθληση, ψυχαγωγία στη γειτονιά</p> <p>Μελέτη περίπτωσης :</p> <p>Χαρακτηριστικά καταλληλότητας του ελεύθερου χώρου για παιχνίδι, άθληση, ψυχαγωγία στη γειτονιά</p> <p>Παιχνίδι ρόλων :</p> <p>Προβλήματα στην παιδική χαρά</p>	<p>www.pi-schools.gr</p> <p>Οδηγός</p> <p>Ανάπτυξης</p> <p>διαθεματικών δραστηριοτήτων</p> <p>Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης</p> <p>http://ec.europa.eu.Environment/youth/nature</p>	

Παράδειγμα

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	Μαθησιακά Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
<p>Οι μαθητές/τριες να</p> <p>3^ο Επίπεδο : Διερεύνηση</p> <p>Εντοπίσουν περιπτώσεις που είναι ακατάλληλη η χρήση της αυλής του σχολείου, της παιδικής χαράς, του πάρκου και των αδόμητων ελεύθερων χώρων της γειτονιάς τους λόγω ανεπαρκούς καθαριότητας.</p> <p>Εκτιμήσουν την καταλληλότητα των υλικών στους ελεύθερους χώρους.</p> <p>Προσδιορίσουν την επάρκεια της φροντίδας και της προστασίας τους.</p> <p>4^ο Επίπεδο : Δράσεις</p> <p>Αναλάβουν προσωπική ευθύνη για την καθαριότητα και την προστασία των υποδομών που υπάρχουν στην αυλή του σχολείου και στις παιδικές χαρές της γειτονιάς τους.</p> <p>Προτείνουν λύσεις για τη βελτίωση των ελεύθερων χώρων στη γειτονιά τους.</p> <p>Κοινοποιήσουν τις αποφάσεις και τις προτάσεις τους στους συμμαθητές τους και την οικογένειά τους.</p> <p>Αναλάβουν δράσεις προστασίας των ελεύθερων χώρων</p>	<p>1. Τοπικό Περιβάλλον</p> <p>Ελεύθεροι χώροι</p> <p>Αυλή σχολείου</p> <p>Παιδικές Χαρές</p> <p>Χώροι άθλησης - ψυχαγωγίας</p> <p>Καταλληλότητα των χώρων ως προς την καθαριότητα, τα υλικά, την φροντίδα</p>	<p>Ανάληψη δράσης :</p> <p>A. Συγγραφή κώδικα συμπεριφοράς στην αυλή του σχολείου και τους ελεύθερους χώρους της γειτονιάς</p> <p>B. Οργάνωση ομάδων καθαριότητας της αυλής του σχολείου</p> <p>Γ. Κατασκευή πινακίδων για την καθαριότητα και την προστασία των υποδομών της παιδικής χαράς</p> <p>Δ.Σύνθεση-Παρουσίαση ενημερωτικού φυλλαδίου για τα προβλήματα που υπάρχουν στους ελεύθερους χώρους της γειτονιάς και τη συμπεριφορά όσων τους χρησιμοποιούν, ανάρτησή του στην ιστοσελίδα της τάξης ή του σχολείου και αποστολή στις αρμόδιες τοπικές αρχές</p>	<p>www.pi-schools.gr</p> <p>Οδηγός Ανάπτυξης διαθεματικών δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης</p> <p>http://ec.europa.eu.Environment/you/th/nature</p>

Παράδειγμα

Μάθαμε να

- προσδιορίζουμε με σαφήνεια τους στόχους του εκπαιδευτικού υλικού;
- διακρίνουμε τους σαφείς από τους γενικόλογους στόχους ;
- διατυπώνουμε στόχους;
- ταξινομούμε τους στόχους σε διάφορα επίπεδα;
- αξιολογούμε τη διατύπωση των στόχων;

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

Σχεδιασμός & Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Υλικού

Πως σχεδιάζω και γράφω εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο, ψηφιακό, οπτικοακουστικό)

Διήμερο Εργαστήριο
20-21 Ιουνίου 2015

Ελληνικό
Ανοικτό
Πανεπιστήμιο

Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
Εργαστήριο Εκπαιδευτικού Υλικού & Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας